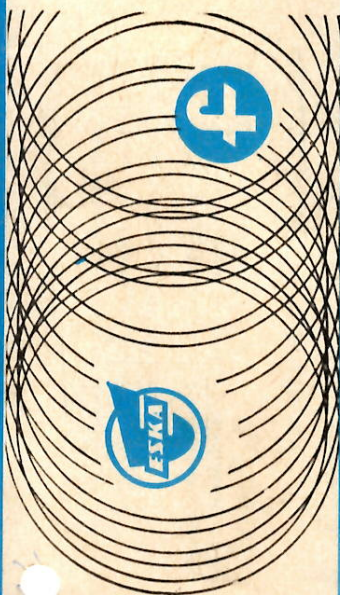

Návod k obsluze jízdních kol

ESKA faxonit

Vydává:
OBCHODNĚ TECHNICKÁ SLUŽBA ESKA, n. p. Cheb
Vladivostocká 16, 350 71 Cheb
Vytiskla: Stráž, n. p. Plzeň, provoz 7 Cheb

Vzor jízdní kola	Pneumatiky rozměr	Délka paprsku		Poznamko
		přední	zadní	
F 13 Vz. 301	32 - 630 (27 × 1 1/4" Sprint)	302	300 vlevo 298 vpravo	džmské
F 25 Vz. 302	32 - 630 (27 × 1 1/4" Sprint)	302	300 vlevo 298 vpravo	
F 18 Vz. 306	32 - 630 (27 × 1 1/4" Sprint)	302	300 vlevo 298 vpravo	
F 26 (F 27) Vz. 318	32 - 630 (27 × 1 1/4" Sprint)	302	300 vlevo 298 vpravo	
F 1 Vz. 320	golyska kritéri P - B - W (27 × 1 1/4")	299	297 vlevo 295 vpravo	

Kolo ESKA má! řetěz 12,7 × 3,3 mm
Kolo FAVORIT má! řetěz 12,7 × 2,3 mm - 112 článků
Levý zdvít je na kole u pravé síředové misky (na straně u převodníku) a levého čepu šlapátka.
Levý čep šlapátka je označen vyznačeným písmenem L.
Šlapátka musí být vybavena žlutými odrazkami na obou stranách. Pokud sejmete tmavý se šlapátek u sportovních kol, je nutno vyměnit tato za jiná, která tomuto požadavku vyhovují.
Náhradní díly obdržíte ve specializovaných prodejnách "Jízdní kola" podniků Domáci potřeby nebo OD Prior.

NEKOLIK TECHNICKÝCH POZNÁMEK O NÁHRADNÍCH DÍLECH

VÝROBNÍ PROGRAM n. p. ESKA, nositele Řádu práce

ZÁVOD ESKA CHEB

Jízdní kola sportovní – pánská a dámská
Jízdní kola pro mládež – chlapecká a dívčí
Jízdní kola zvláštní (skládací)

Dále vyrábí a dodává pro československý veloprůmysl: součásti hlavového složení, středového složení a stojanky jízdních kol.

ZÁVOD FAVORIT ROKYCANY

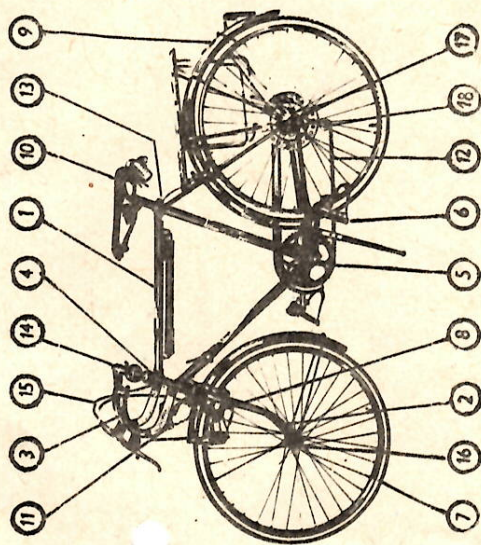
Jízdní kola sportovní – pánská a dámská
Jízdní kola závodní
Jízdní kola závodní – speciální

Dále vyrábí a dodává pro československý veloprůmysl: měniče převodů, závodní brzdy a brzdové páky, závodní hlavové a středové složení a speciální díly a příslušenství závodních kol.

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE:

Pro jízdní kola platí československá státní norma ČSN 309030, která závazně stanoví požadavky na jakost, zkoušení, způsob dodávek a skladování. – Zkoušky pevnosti a trvanlivosti, jakož i funkci jednotlivých částí jízdního kola udává ČSN 309032. Vybavení jízdních kol odpovídá požadavku vyhlášky č. 90/1975 Sb., paragraf 76 – jízdní kola.

HLAVNÍ ČÁSTI JÍZDNÍHO KOLA

- 1 – rám
- 2 – přední vidlice
- 3 – řídítko
- 4 – hlavové složení
- 5 – středové složení
- 6 – šlapátka

- 7 – přední a zadní kolo
- 8 – brzdy
- 9 – blatníky
- 10 – sedlo
- 11 – osvětlení
- 12 – řetěz

Důležité součásti

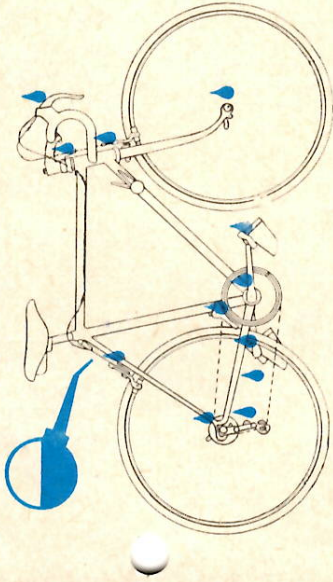
- 13 – sedlová spojka
- 14 – vřeteno řídítka
- 15 – bowdenové vedení
- 16 – přední náboj
- 17 – zadní náboj
- 18 – měnič převodů

SPRAVNÁ ÚDRŽBA KOL ESKA A FAVORIT

Aby se vám na našem kole dobře jezdilo, ošetřujte jej podle uvedených pokynů, seznamte se s jednotlivými součástmi a udržujte je vždy v čistotě. Kola vám pak bude sloužit spolehlivě a dlouho. K údržbě používejte pouze speciálního nářadí. Pohotovostní klíče jsou přiloženy u každého kola v brašně. Dotahujte pravidelně všechny šrouby a matice, zvláště před prvními výjezdskými. Dbejte, aby kola (7) přesně cházela vždy uprostřed vidlic a aby byla přesně a pevně vycentrována. Centrovací klíč obdržíte v prodejních jízdních kol. Chcete-li vysunout říditko (3), uvolněte nejprve hlavu vřetene říditka (14) a uhoďte na ni dřevěným předmětem. Tím se uvolní kužel uvnitř sloupku a přidržte-li přední kolo, můžete za mírného otáčení říditko vysunovat. Nezapomenejte pak hlavu vřetene opět utáhnout! Nikdy nejezděte s příliš nahoru vysunutými říditky, sloupky musí být zasunut nejméně 6 cm! Totéž platí o vysunutí sedlovky. Po uvolnění matice sraubu sedlové spojky (13) vysuneme sedlo (10) se sedlovou trubkou do žadane polohy. Pokud je vaše kolo opatřeno sedlem s koženým povlakem, udržujte povlak správně napnutý přitahováním matice napínacího šroubu v přední části sedla. Vhodný sklon sedla lze seřídit po uvolnění matic svorníku pod potahem sedla. Pro ošetření laku a pokovených součástí kola použijte autokosmetiku. Mějte vždy v pořádku zvonek, přední a zadní světlo (11) a obě odrazky na šlapátkách (6). Při montáži šlapátka je nutno řádně dotáhnout šlapátka maticovým klíčem O. K. 15.

LEHKOST JIZDY

Na lehkost jízdy má zásadní vliv dobrý stav ložisek. Proto musí být všechna ložiska správně seřizena, čistěna a mazána.

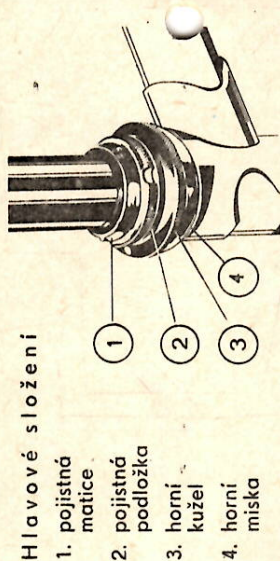
Doporučujeme občas vpravit několik kapek oleje na jízdní kola do těchto ložisek: předního náboje (16), kladek menších převodů (18), hlavového složení (4), středového složení (5), šlapátek (6), zadního náboje (17) (po dobu záruky kola není nutné zadní náboj mazat, je opatřen trvanlivým tukem). Dále doporučujeme kapnout několik kapek oleje do bowdenových vedení (15) a na pohyblivé díly brzd a brzdových pák. Po delším provozu doporučujeme kola demontovat, ložiska očistit technickým benzinem a opatřit novou vrstvou mazacího tuku NH2. Retěz naolejujte hustším motorovým olejem.

Pamatujte, že ložiska nesmějí být ani příliš uvolněna ani zatažena. Volná ložiska se předčasně opotřebují, zatažena ztěžují lehký chod kola.

Kolo uchovávejte v suché a čisté místnosti.

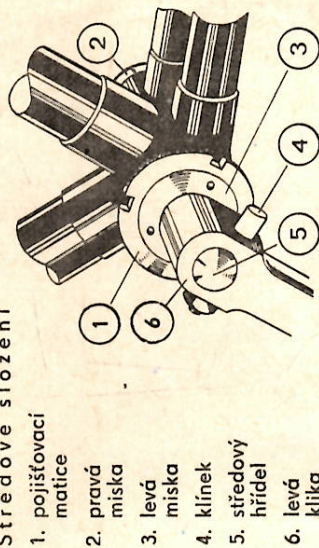
HLAVOVÉ A STŘEDOVÉ SLOŽENÍ

Hlavové složení

1. pojistná matice
2. pojistná podložka
3. horní kužel
4. horní miska

Středové složení

1. pojistovací matice
2. pravá miska
3. levá miska
4. klínek
5. středový hřídel
6. levá klika

Vůle hlavového složení se vymezuje povolením nebo utažením horního kužele (3) při povolení pojistné matice se zářezy (1). Pak při dotažení pojistné matice (1) přidržíte horní kužel (3) na okraji k tomuto účelu zadržněným. Proti uvolňování je toto spojení zajištěno pojistnou podložkou (2).

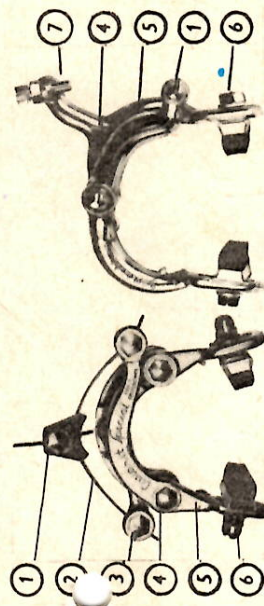
Seřizování vůle středového složení svěřte odborně dle. Snímáte-li kliku (6) ze středového hřídele (5), odstraňte matici a podložku klínku (4), nastavte kliku vodorovně a vypodložte ji zespodu dřevěným předmětem těsně u hlavy klínku. Klínek pak vyrazte

úderem mosazné paličky. Při opětém nasazení kliky kliky s ramenem zadní vidlice. Klínek pomocí paličky tvrdě doklepněte. Pamatuje, že levá miska (3) má pravý závit, pravá miska (2) má levý závit. Při výměně kuličkového věnečku hlavového složení vložte tento uzavřenou stranou do misky. U středového věnečku vložte tento uzavřenou stranou na hřídel.

ČELISTOVÉ BRZDY

Čelistové brzdy s centrálním tahem Favorit Special (obr. 1) mají vyšší účinnost a nevyžadují při brzdění mnoho síly. Při montáži přitáhněte dobře lanko brzdy šroubem (1), který je upevněn na třmenu, v němž je vedeno lanko čelistí (2). Toto lanko musí být pevně přichyceno utažením šroubů (3) v čelisti brzdy (5). Dbejte, aby brzdové špalíky v botkách byly vždy pevně přitáhnuty pomocí matic (6). Opotřebované brzdové špalíky vyměňte včas za nové a seřídte je tak, aby byly zasunuty v botkách těsně, směřovaly souběžně s ráfem a aby vzdálenost mezi špalíkem a ráfem byla na obou stranách stejná.

Pozor – botky se špalíky musí být montovány vždy uzavřenou stranou ve směru jízdy. Uvedené pokyny platí i pro čelistové brzdy Favorit normálního provedení, kde jemné seřízení se provádí stavěcím šroubem (7) – (obr. 2).

Obr. 1

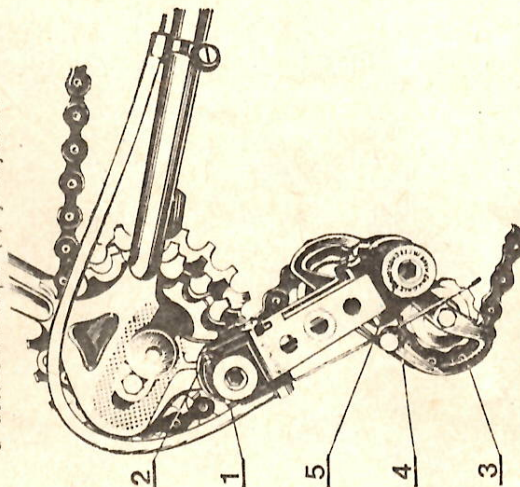
Obr. 2

MENIC PŘEVODŮ FAVORIT SPECIAL (Super) — je výrobek, který splňuje požadavky náročných cyklů. Jeho údržba je však nenáročná a vyžaduje pouze občasné promazání ploch se vzájemným pohybem a udržováním čistoty tohoto mechanismu.

Seřizování chodu měniče se provádí při nastavení páčky do přední krajní polohy. Při této poloze páčky musí být obě kladky měniče v rovině nejmenšího pastorku. Správná poloha se seřídí a zajistí stávcím šroubkem (1). Otačením páčky směrem dozadu posunujeme řetěz na největší pastorek. Tato poloha zajišťuje druhým dorazovým šroubkem (2). Vodicí (3) v této poloze se nesmí dotýkat paprsku zadního kola.

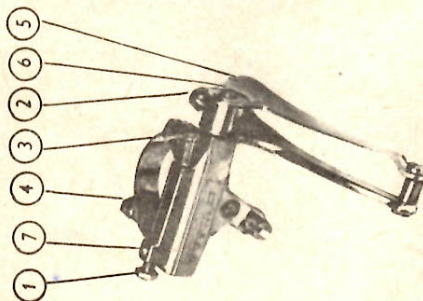
V některých případech např. při použití většího rozsahu převodu je nutné pro jízdu na nejmenším pastorku vypnout řetěz správným nastavením vodicí tímto postupem:

- levou rukou přidržte vodicí (4) a pravou uvolněte pomocí šestihranného klíče čep závěsu (5);
- natočením vodicí (4) nastavte správnou polohu a dotažením čepu (5) ji zajistíte.

LANKOVÉ PŘESMYKADLO

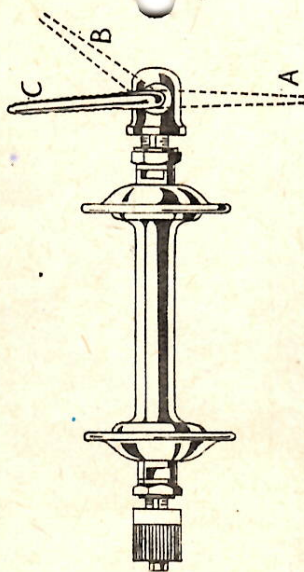
musí být pevně přichyceno na sedlové trubce sešroubováním objímky (4) k tělu přesmykadla (7) tak, aby při pohledu shora osa přesmykadla (6) byla vždy kolmo k řetězu. Vodicí (5), jímž prochází řetěz, musí být rovnoběžně s převodníkem. Dolní okraj vodicí (5) musí být vzdálen nejméně 5 mm od hrotů zubů většího převodníku. Vodicí musí být dobře seřizeno a přitlačeno šroubem (2). Seřízení správného chodu na oba převodníky se provádí následovně. Při nastavení páčky přesmykadla v přední krajní poloze upevníme vodicí (5) šroubkem (2) tak, aby bylo umístěno nad menším převodníkem a řetěz procházel uprostřed vodicí. Pootáčením páčky přesmykadla na levé straně dolní rámové trubky při současném otočení klik přesmykne vodicí řetěz na větší převodník a správná poloha vodicí se zajistí stávcím šroubkem (3). Při výměně lanka uvolněte šroubek (1), provlékněte lanko ze spodní části tělesa přesmykadla (7) a zajistěte dotažením šroubku (1). Pro zlepšení funkce přesmykadla je nutné občas očistit osu přesmykadla (6) a lanko v místě, kde opouští bowden a obě místa nabeleovat.

RYCHLOUPINACI NÁBOJE

vyžadují před montáží kol do rámu správnou úpravu zadních i předních koncovek rámu. Dbejte, aby koncovky rámu byly naprosto souběžné tak, aby osa náboje svírala s plochou koncovky pravý úhel podle vyobrazení. Nesprávná poloha rámových koncovek způsobuje ohýbání osy náboje, eventuelně i prasknutí osy.

Při zasunutí náboje do koncovky rámu musí být upínací páka v poloze A. Odpor při uzamykání má nastat teprve, je-li upínací páka přibližně v poloze B. Nastává-li odpor dříve, je nutno poněkud povolit kuželovou matici na opačné straně náboje. Při správném seřízení náboje není nutno tuto matici před zasunutím kola povolovat. Náboj je dokonale uzamčen, je-li upínací páka v krajní poloze C, přibližně souběžná s koncovkou rámu. Náboje jsou seřizeny pro kované koncovky rámu kol FAVORIT. Je však možno jich použít pro rámy se slabšími koncovkami. Nutno však dbát, aby dutá osa náboje nepřesahovala tloušťku rámové koncovky nebo naopak, aby náboj nespočíval v rámové koncovce jen na jednom až dvou závitěch duté osy. Tato vada je způsobována nesprávnými podložkami.

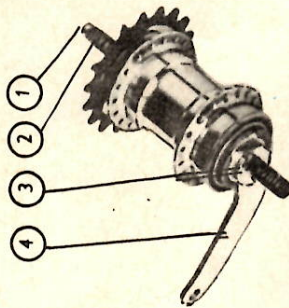

ZADNÍ VOLNOBEŽNÝ NÁBOJ (s protišlapací brzdou)

Při event. rozebírání součástí uvnitř náboje natřete pouze mazacím tukem lithiovým (např. LV 2-3) kučkový vřetec u pákového kužele a slabě též brzdový válec. Ostatní součásti se olejují. Jsou-li tukem zalepeny válečky v kleci zabírací hlavy, náboj při záběru prokluzuje. Tato závada se projeví též, jsou-li lůžka válečků zabírací hlavy již vymačkána. Brzdí-li náboj po sešlápnutí teprve po dlouhé době, jsou buď plíšky klece válečků brzdového kužele příliš smáčknuty a musí se poněkud roztáhnout, nebo je již opotřebovaný brzdový válec. Prudké blokování při brzdění je způsobeno prasklým brzdovým válcem. Tento válec sestává z brzdového obložení a dvou čelistí. Unášeli náboj při pohybu zadního kola pastorek a tím i šlapátka, znamená to, že je příliš zatížen. Povolení náboje (event. při vůli utažení) se děje pootáčením čtyřhranu (1) na ose náboje (2) při předchozím uvolnění matic náboje. Páka náboje (4) zůstává přitom pevně přitlačena k levému ramenu zadní vidlice kola. Po správném seřízení náboje dotáhněte vždy řádně pojistnou matici osy (3).

Zadní pevný náboj (přední náboj)

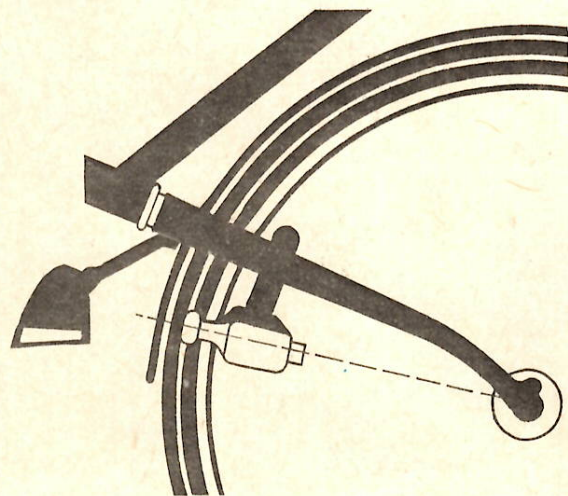
Seřízení ložisek zadního pevného náboje provedte tak, že přidržíte při utahování (seřizování) kužel klí-

čem na kuzele a přitáhnete proti němu pojistnou matici osy náboje, aby se ložiska neuvolňovalo – totéž platí i pro serízení předního náboje.

OSVĚTLENÍ

Osvětlení udržujte v čistotě a dbejte, aby kabel předního, ev. zadního světla byl dobře izolován a upevněn tak, aby při doteku s kovovými částmi kola nedocházelo ke zkratu. Alternátor má hodnotu 6 V, 3–3,5 W a nevyžaduje zvláštní údržby. Je však nutné, aby vždy osa alternátoru směřovala do středu kola (viz vyobrazení), jinak při zapnutí nastává velké tření a nadměrné opotřebování pneumatiky. Hnací kolečko alternátoru musí být ve středu boku

pneumatiky (vroubkování) a vůle po oddělení má být cca 1–1,5 cm. Kontaktní šroubek v držáku alternátoru, který je upevněn dvěma šrouby k ramenu vidlice, musí být pevně zašroubován, aby zajišťoval dokonalé vodivé spojení s rámem jízdního kola. U pájeného držáku alternátoru není již kontaktní šroubek použit. Přední světlomet je opatřen žárovkou 6 V–0,4 A (2,4 W), zadní koncové světlo 6 V–0,1 A (0,6 W). Pro případ potřeby je vhodné mít tyto irovky náhradní. Dbejte též na správné serízení světlometu. Osa na vozovku dopadajícího světelného kuzele může být nejdále 20 m od světlometu. Světlomet musí být zapojen tak, aby svítil současně s koncovým světlem.

SKLADACÍ KOLO SE ZAVĚSEM – model 636

Postup rozložení kola

Při skládání kola pro přepravu autem, vlakem, popř. i pro uskladnění je nutno učinit následující úkony: uprostřed nosné trubky rámu u závěsu uvolníme páčku – pootočením o 180 stupňů, poté uvolníme rýhovanou matici na straně závěsu. Tím je uvolněn spojovací šroub, závěs můžeme otevřít, přední a zadní část kola složit.

Říditko

Povolením vřetene říditka několikerym pootočením vlevo uvolní se říditko k nastavení polohy. K povolení vřetene říditka i podsedlového šroubu a opětovnému utažení použijeme speciální kličku, uloženou v nářadí.

Sedlo

Povolením podsedlového šroubu uvolníme v sedlové trubce sedlovku. Pak nastavíme žádanou výšku sedla nebo je úplně vyjmeme. U skládacího kola je v podsedlové trubce pod sedlem uložena hustilka (obr. 4). Totéž uložení hustilky v podsedlové trubce je i u kol model 638.

NEKOLIK TECHNICKYCH POZNÁMEK O NAHRADNÍCH DÍLECH

Průměry ložiskových kuliček:
 3,18 mm (1/8") pro zřvodní šlapátka, volnoběžný postorek, klodky mēnité převodu
 3,97 mm (5/32") pro hlavové složení a sport. šlapátka
 4,76 mm (3/16") pro přední nđboj
 6,35 mm (1/4") pro zadní nđboj, sířdové složení

Vzor řizd. kolo	Pneumatiky (přisřtē s dřřtem) rozmēr	D ě l k y p a p r s k ů		Počet řizd. řetězů	Poznámka
		přední	zadní		
231 dāmskē	zadní nđboj volnobēž.	32 - 622	299	294	104
240 pānskē	zadní nđboj pevný	32 - 622	299	296	104
461 divčř	zadní nđboj volnobēž.	37 - 590	283	278	104
470 chlapeckē	zadní nđboj pevný	37 - 590	283	280	104
471 divčř	zadní nđboj pevný	37 - 590	283	280	104
470 chlapeckē	zadní nđboj pevný	37 - 590	283	280	104
636 sklādacř	zadní nđboj volnobēž.	47 - 406	190	185	88
638 00 a 04	zadní nđboj pevný	47 - 507	240	237	110
638 01	zadní nđboj volnobēž.	47 - 507	240	235	98
638 03	zadní nđboj pevný	37 - 540	258	255	110
638 05	zadní nđboj volnobēž.	37 - 540	258	252	98

